

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 258/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Janou Viktóriou Žvachovou, advokátkou, Včelárska 21, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 105/2020 z 25. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Cdo 105/2020 z 25. novembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Napadnuté uznesenie žiada zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, ako aj nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 536/2018 z 28. januára 2020 vyplýva nasledujúci stav veci.

Sťažovateľ podal 12. augusta 2009 na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) žalobu o neplatnosť opakovanej dobrovoľnej dražby. Okresný súd rozsudkom č. k. 45 C 158/2009-299 z 15. decembra 2010 žalobu sťažovateľa zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa bol uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 234/2011-386 z 30. apríla 2012 rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s tým,

aby sa skúmalo, či boli splnené podmienky na uplatnenie fikcie doručenia, a to aj vo vzťahu k vypracovaniu znaleckého posudku bez obhliadky.

Po vrátení veci okresnému súdu sťažovateľ nahliadol do spisu a zistil, že spis obsahuje približne 200 strán písomností vrátane vyjadrenia dražobníka doručeného 29. októbra 2009 a vyjadrenia veriteľa doručeného 4. marca 2010, pričom okresný súd sa s týmito vyjadreniami sťažovateľa neoboznámil a ani mu ich nedoručil. Vyjadrenie dražobníka síce okresný súd sťažovateľovi vo februári 2010 doručoval (pred prvým pojednávaním vo veci samej), avšak zásielka sa vrátila späť ako neprevzatá, pričom podmienky na uplatnenie fikcie doručenia neboli podľa sťažovateľa splnené, keďže o tejto možnosti nebol poučený, a tak nebolo možné zásielku považovať za doručenú. Vyjadrenie veriteľa podľa sťažovateľa mu nebolo doručované vôbec. Uvádza, že okresný súd mu tieto dokumenty nedoručil ani krátkou cestou na pojednávaniach, na ktorých bol prítomný, ani ho o nich neinformoval počas konania pred v poradí prvým rozsudkom okresného súdu. O existencii týchto podaní a ich príloh nebol sťažovateľ informovaný ani v rámci formálneho oboznámenia s obsahom spisu okresným súdom po ukončení dokazovania 15. decembra 2010. Pri nahliadnutí do spisu si sťažovateľ vyjadrenia zabezpečil na vlastné náklady a mal takto prvýkrát možnosť na ich základe doplniť ďalšie dôvody neplatnosti dražby a podporiť ich listinnými dôkazmi. Dôvody neplatnosti dobrovoľnej dražby následne doplnil a zhrnul v podaní doručenom okresnému súdu 22. októbra 2014.

Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 45 C 158/2009-796 zo 7. januára 2015 žalobu sťažovateľa opätovne zamietol. Proti označenému rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľ podal odvolanie, v ktorom zotrval na všetkých 14 (ním uvedených) dôvodoch neplatnosti dražby a argumentoval, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými ním namietanými dôvodmi neplatnosti dražby.

Krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 9 Co 184/2015-889 zo 14. januára 2016 rozsudok okresného súdu č. k. 45 C 158/2009-796 zo 7. januára 2015 potvrdil, pričom odvolací súd sa nad rámec odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu vyjadril aj k dvom ďalším dôvodom neplatnosti.

Proti označenému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 6 Cdo 88/2017 z 28. marca 2018 odmietol.

Sťažovateľ podal proti označenému uzneseniu najvyššieho súdu sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, ktorý o nej rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 536/2018 z 28. januára 2020 (ďalej len „nález“), ktorým vyslovil porušenie práv sťažovateľa a označené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto nálezu vyplýva, že ústavný súd identifikoval porušenie práv sťažovateľa z toho dôvodu, že okresný súd, ako aj krajský súd sa vo svojich rozhodnutiach nezaoberali a o to menej vysporiadali so všetkými sťažovateľom uplatnenými vadami, resp. samostatnými dôvodmi neplatnosti dražby (v okolnostiach veci ústavný súd nezistil, že by zo strany okresného súdu došlo k rozhodnutiu o zmene žaloby, pozn.), preto konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu bolo zaťažené vadou, ktorú neidentifikoval ani najvyšší súd, a tou bolo nerozhodnutie o celej žalobe sťažovateľa, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, preto po vrátení veci bude potrebné, aby sa všeobecné sudy vysporiadali aj s ostatnými námietkami sťažovateľa.

Najvyšší súd po vrátení veci rozhodol napadnutým uznesením, ktorým zrušil rozsudok odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosť, že odvolací súd už raz zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, a preto mu uložil, aby s poukazom na § 390 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol vo veci sám.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že najvyšší súd síce rešpektoval názor ústavného súdu, ale zmätočne, keďže § 371 CSP ustanovuje, že odvolací súd nemôže pripustiť zmenu žaloby, ktorú sťažovateľ uplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, hoci ten o zmene žaloby nerozhodol. Poukazuje na úvahy ústavného súdu uvedené v bode 102 nálezu, ktorý konštatoval, že „náprava je možná len tým, že okresný súd rozhodne o celom predmete žaloby *uno actu*“. V tejto situácii prejedikuje, že krajský súd nemôže pripustiť zmenu žaloby, čím by sa malo zasiahnuť do jeho práva na spravodlivý proces. Vychádzajúc z uvedeného, je presvedčený o tom, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu boli porušené jeho označené práva procesnej povahy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či najvyšší súd v okolnostiach posudzovanej veci poskytol sťažovateľovi súdnu ochranu v súlade s procesnými predpismi a v požadovanej kvalite a tiež či najvyšší súd ústavne konformným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie.

5. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd s poukazom na § 390 CSP uložil odvolaciemu súdu povinnosť, aby sám vo veci rozhodol (bod 25 odôvodnenia) a uložil povinnosť podľa 455 CSP rozhodnúť o zmene žalobného návrhu podaním z 22. októbra 2014 a zaoberať sa a vysporiadať s každým uplatneným dôvodom namietanej neplatnosti dražby.

6. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že ide o kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu, pričom vo veci samej ešte bude rozhodovať odvolací súd, čo štandardne vedie ústavný súd k záveru o neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti takémuto rozhodnutiu. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že krajský súd nerozhodne o zmene žalobného návrhu z dôvodov uvádzaných v sťažnosti, a to najmä z dôvodu úpravy § 371 CSP, toto jeho tvrdenie a argumentácia sú predčasné a rozhodne nezakladajú porušenie jeho procesných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Najvyšší súd len realizoval záväzný právny názor ústavného súdu a postupoval v súlade s civilným procesným poriadkom, keď svoje rozhodnutie riadne, v súlade s platným právom odôvodnil. Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažovateľ predčasne a neopodstatnene namieta porušenie svojich práv procesnej povahy napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Z uvedeného dôvodu bolo

potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy:

7. Sťažovateľ v sťažnosti neodôvodnil a nevysvetlil, v čom má spočívať zásah do jeho práva vlastníť majetok napadnutým kasačným rozhodnutím najvyššieho súdu.

8. Sťažnosti v tejto časti chýba podstatná náležitosť podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to odôvodnenie porušenia práva vlastníť majetok, ktoré vzhľadom na povahu nedostatku v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu nie je odstrániteľný doplnením sťažnosti na základe výzvy na odstránenie nedostatkov podľa § 56 ods. 3 ústavného súdu (I. ÚS 155/2019, II. ÚS 138/2019, III. ÚS 87/2019).

9. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

10. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu